Lietas Nr. C04169713
Lietas arhīva Nr. C-0262-15/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 2.martā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija:
tiesnese Dzintra Balta,
ar sekretāri Valdu Kjaksti,
piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. B/, atbildētājas pārstāvim /pers. C/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „Laima" prasībā pret Krievijas uzņēmumu – atklātu akciju sabiedrību „ROT FRONT" par preču zīmes starptautiskās reģistrācijas teritoriālā attiecinājuma uz Latviju atzīšanu par spēkā neesošu.

Aprakstošā daļa

[1] AS „Laima" 2013.gada 20.oktobrī cēlusi Rīgas apgabaltiesā prasību pret Krievijas uzņēmumu – atklātu akciju sabiedrību „ROT FRONT". Prasība papildināta 2014.gada 9.septembrī. Prasītāja pamatojoties uz likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 6.panta otro daļu, 8.panta pirmo un otro daļu, 9.panta trešās daļas 4.punktu, 31.panta pirmo, trešo, ceturto daļu, lūdz:
atzīt par spēkā neesošu preču zīmes „???????????" (fig.), starptautiskās reģistrācijas Nr.963517, teritoriālo attiecinājumu uz Latviju no zīmes reģistrācijas dienas attiecībā uz visām precēm, uz ko šī zīme ir reģistrēta;
uzlikt par pienākumu atbildētājam pārtraukt un aizliegt prettiesiski komercdarbībā izmantot preču zīmi „???????????" (fig.), reģ.Nr.963517, kā arī zīmes, kas ir identiskas vai sajaucami līdzīgas prasītājas nereģistrētajai, bet agrāk lietotajai preču zīmei „TEĀTRA" kā arī šīs zīmes sajaucamu imitāciju, atveidojumu, transliterāciju vai tulkojumu bez prasītājas atļaujas attiecībā uz konditorejas izstrādājumiem, it īpaši, konfektēm;
piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai valsts nodevu par prasības iesniegšanu EUR 213,43, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 un ar lietas vešanu saistītos izdevumus EUR 3093,20. Prasība un tās papildinājumi pamatoti ar tālāk minētajiem apstākļiem un argumentiem.
[1.1] Uz atbildētāja vārda 2008.gada 10.aprīlī starptautiski reģistrēta figuratīvā preču zīme „???????????" (fig.) (reģistrācijas Nr.WO 963 517) attiecībā uz precēm 30.klasē – kafija, tēja, kakao, cukurs, rīsi, tapioka, sāgo, kafijas aizstājēji; milti un labības produkti; maizes un konditorejas izstrādājumi; saldējums; medus; melases sīrups; raugs, cepamais pulveris; sāls; sinepes; etiķis, garšvielu mērces; garšvielas; pārtikas ledus. Apstrīdētās preču zīmes reģistrācija teritoriāli attiecināta uz Latviju.
[1.2] Prasītājai pieder Latvijas Republikas Patentu valdē pieteikta preču zīme „TEĀTRA" (fig.), kura reģistrēta ar reģistrācijas Nr.M 63 845 attiecībā uz 30.klases precēm – konditorejas izstrādājumi; konfektes; šokolāde un šokolādes izstrādājumi.
[1.3] Prasītājai pieder nereģistrēta, bet ilgstoši lietota vārdiska preču zīme „TEĀTRA" un šo apzīmējumu prasītāja kā nereģistrētu preču zīmi saistībā ar konditorejas izstrādājumiem – konfektēm, lietojusi Latvijā jau vismaz kopš 1952.gada un tā kļuvusi pazīstama Latvijas patērētāju vidū tieši saistībā ar prasītājas ražotajiem konditorejas izstrādājumiem.
[1.3.1] Latvijā prasītāja 2005.gadā realizēja 39963 kg karameles ar nosaukumu „TEĀTRA", 2006.gadā – 16013 kg, 2007.gadā – 34455 kg, 2008.gadā – 31619 kg, 2009.gadā – 23834 kg, 2010.gadā – 23441 kg, 2011.gadā – 20534 kg. Karameles „TEĀTRA" pieejamas pārdošanā visā Latvijā, piemēram, aktīvo klientu skaits 2005.gadā bija 963, 2006.gadā – 1032, 2007.gadā – 3411, 2008.gadā – 3891, 2009.gadā – 3667.
[1.3.2] Prasītāja eksportē karameles „TEĀTRA" uz Lietuvu, Īriju, Grieķiju, Krieviju, Bulgāriju.
[1.3.3] Kopijas no prasītājas ražotās produkcijas sortimenta katalogiem liecina, ka karameles ar nosaukumu „TEĀTRA" tiek reklamētas tirdzniecībā jau no 1999.gada.
[1.3.4] 2012.gada 16.februārī SIA „TNS Latvia" veica patērētāju aptauju „Pētījums par saldumu kategorijas preču zīmju līdzību" un noteica vārdiskās preču zīmes „TEĀTRA" atpazīstamība Latvijas patērētāju vidū un konfekšu „TEĀTRA" (vizuālā) iepakojuma atpazīstamību. Saskaņā ar aptaujas rezultātiem, trešdaļa (31%) Latvijas ekonomiski aktīvo iedzīvotāju no 18 – 55 gadiem, redzot konfekšu nosaukumu „TEĀTRA" kā to ražotāju nosaukuši prasītāju. Absolūts vairākums (85%) Latvijas ekonomiski aktīvo iedzīvotāju no 18 – 55 gadiem, ieraugot konfekšu „TEĀTRA" iepakojuma attēlu (iepakojumu), kā ražotāju norādījuši prasītāju. Pētījuma rezultāti parāda, ka prasītājas produkcijai jau ilgi esot tirgū, patērētāji apzīmējumu „TEĀTRA" attiecībā uz konditorejas izstrādājumiem –konfektēm, saista tieši ar prasītāju.
[1.4] Prasītājai, kā nereģistrētas preču zīmes „TEĀTRA" īpašniecei, ir pamats prasīt atbildētāja preču zīmes „???????????" /fig./ starptautiskās reģistrācijas Nr.WO963517 teritoriālā attiecinājuma uz Latviju atzīšanu par spēkā neesošu, pamatojoties uz prasītājas agrākām tiesībām atbilstoši likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 9.panta trešās daļas 4.punktam, jo nereģistrēto preču zīmi „TEĀTRA" prasītāja ilgstoši un godprātīgi lietoja komercdarbībā Latvijā pirms apstrīdētās preču zīmes reģistrācijas 2008.gada 10.aprīlī. Lietošana notikusi ilgstoši, pietiekamā apjomā uz precēm, kas ir identiskas un līdzīgas apstrīdētās preču zīmes reģistrācijā ietvertajām 30.klases precēm, un tāpēc sakarā ar salīdzināmo preču zīmju līdzību apstrīdētās preču zīmes lietošana var maldināt Latvijas patērētājus par preču izcelsmi.
[1.5] Apstāklim, ka apstrīdētā preču zīme izpildīta kirilicā nav nozīmes, jo vairākums Latvijas iedzīvotāju zina krievu valodu vismaz tādā apjomā, lai varētu izlasīt kirilicā attēloto apstrīdēto preču zīmi. Pēc 2000.gada tautas skaitīšanas datiem krievu valodu Latvijā pārvalda 81,2% iedzīvotāju un krievu valoda ir dzimtā 37,5% iedzīvotāju (avots: http://data.csb.gov.lv/DATABASE/tautassk/databasetree.asp?lang=16). Salīdzināmās zīmes ir fonētiski, vizuāli un semantiski līdzīgas.
[1.6] Sajaukšanas iespējas pastāvēšanas visaptveroša novērtēšana ietver relevanto faktoru savstarpēju atkarību, it īpaši zīmju līdzības un preču un pakalpojumu līdzības savstarpēju atkarību. Tas nozīmē, ka preču vai pakalpojumu zemāka līdzības pakāpe var tikt kompensēta ar zīmju līdzības augstāku pakāpi un *vice versa* (skat. Eiropas Kopienu tiesas prejudiciālā nolēmuma lietā C – 39/97 (Canon Kabushiki Kaisha v Metro Goldwyn

Mayer Inc. [1998]) 17.punktu un Eiropas Kopienu tiesas prejudiciālā nolēmuma lietā C–342/97 (Lloyd Schuhfabrik Meyer & Co. GmbH v Klijsen Handel BV.) 19.punktu). Ņemot vērā, ka salīdzināmās zīmes ir ļoti tuvas, var uzskatīt, ka šo zīmju augstā līdzības pakāpe kompensē dažu 30.klases preču, kurām reģistrēta apstrīdētā preču zīme, zemāku līdzības pakāpi precēm, kurām reģistrēta pretstatītā preču zīme.

Izvērtējot zīmju līdzību, jāņem vērā vidusmēra patērētāja uzmanības pakāpe, kas atkarīga no attiecīgo preču rakstura, proti, plaša patēriņa preces (piemēram, ikdienā vai bieži lietojamas pārtikas preces) patērētājs lielākoties izvēlas bezrūpīgāk, kā tas būtu iegādājoties tehniskas ierīces vai medikamentus. 30.klases preces pieder pie ikdienas uzturā lietojamajiem produktiem, kuri tiek iegādāti bez rūpīgas preču marķējuma izpētes. Pastāv iespēja, ka lielākajai patērētāju daļai salīdzināmās zīmes attiecībā uz identiskām un līdzīgām precēm var izraisīt priekšstatu, ka to izcelsme ir no viena uzņēmuma vai savstarpēji saistītiem uzņēmumiem, tikai dažādās valodās runājošiem tirgiem.

Faktu, ka pretstatītās preču zīmes, kas lietotas 30.klases precēm ir sajaucami līdzīgas vai identiskas apstiprina tas, ka pats atbildētājs to ir atzinis un apstiprinājis 2011.gada 15.decembra Patentu valdes Apelācijas padomē iesniegtajā iebildumā pret prasītājas preču zīmes „TEĀTRA" reģistrāciju.

[1.7] Prasītājas preču zīme savu plašo pazīstamību Latvijas patērētāju vidū ieguvusi saistībā ar konditorejas izstrādājumiem – konfektēm. Apstrīdētā preču zīme reģistrēta arī uz citiem pārtikas produktiem, kas lielākā vai mazākā mērā uzskatāmi par tādiem, kas ir vai nu līdzīgi – saldējums, medus, melases sīrups, raugs, cepamais pulveris, vai var tikt izmantoti konditorejas izstrādājumu ražošanā – kakao, cukurs, milti, garšvielas, vai tiek tirgoti tajās pašās tirdzniecības vietās, var tikt izvietoti līdzās un piedāvāti vienam un tam pašam patērētāju lokam. Tādēļ apstrīdētās preču zīmes lietošanu saistībā ar šīm precēm patērētāji var uztvert kā norādi uz saistību ar plaši pazīstamās preču zīmes īpašnieku. Tas var kaitēt prasītājas interesēm.

[1.8] Atbildētāja galvenā komercdarbības joma ir konditorejas izstrādājumu (dažāda veida konfekšu, karameļu, cepumu, vafeļu) ražošana un atbildētājs nevarēja nezināt, ka prasītāja, kas darbojas identiskā komercdarbības segmentā, ilgi pirms atbildētāja preču zīmes starptautiskās reģistrācijas, piedāvā patērētājiem labi atpazīstamu produkciju ar nereģistrētu preču zīmi „TEĀTRA", kas ir sajaucami līdzīga apstrīdētajai preču zīmei. Atbildētāja rīcība, iesniedzot pieteikumu par preču zīmes teritoriālo attiecinājumu un Latviju, liecina par negodprātīgu nolūku, tādēļ tā atzīstama par spēkā neesošu atbilstoši likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 6.panta otro daļai, kā arī šāda darbība atzīstama par negodīgu konkurenci Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 2.punkta izpratnē. Arī atbildētāja rīcību, apstrīdot Latvijas Republikas Patentu valdes Apelācijas padomē prasītājas preču zīmes „TEĀTRA" reģistrāciju, nevar vērtēt savādāk, kā negodprātīgu nolūku.

Eiropas Kopienas tiesa lietā C – 529/07 (11.06.2009. Chocoladenfabriken Lindt & Sprüngli AG vs. Franz Hauswirth GmbH.) atzinusi, lai novērtētu pieteikuma iesniedzēja ļaunprātības (ļaunticības) pastāvēšanu Padomes 1993.gada 20.decembra Regulas 40/94/EK par Kopienas preču zīmi 51.panta 1.punkta 2.apakšpunkta izpratnē, valsts tiesai ir jāņem vērā visi faktori, kuriem ir nozīme izskatāmajā lietā un kuri pastāvēja brīdī, kad tika iesniegts pieteikums par apzīmējuma reģistrāciju par Kopienas preču zīmi, it īpaši: 1.Apstāklis, ka pieteikuma iesniedzējs zināja vai tam bija jāzina, ka trešā persona vismaz vienā dalībvalstī izmanto identisku vai līdzīgu apzīmējumu attiecībā uz identisku vai līdzīgu preci, kas var izraisīt sajaukšanas iespēju ar apzīmējumu, kura reģistrācija tiek lūgta; 2.Pieteikuma iesniedzēja nodoms liegt šai trešai personai turpināt izmantot šādu apzīmējumu; 3.Juridiskās aizsardzības apmērs, kāds ir trešās personas apzīmējumam un apzīmējumam, kura reģistrācija tiek lūgta.

[2] Atbildētājs 2013.gada 27.decembrī iesniedzis paskaidrojumus par prasību, kuros, pamatojoties uz likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 6.panta otro daļu, 8.panta pirmo daļu, 9.panta trešās daļas 4.punktu, lūdz prasību noraidīt un piedzīt no prasītāja visus tiesāšanās izdevumus. Paskaidrojumi pamatoti ar tālāk minētiem iebildumiem.

[2.1] Prasītājas apgalvojums, ka tā vārdisko apzīmējumu „TEĀTRA" izmanto Latvijā vismaz no 1952.gada un tai pieder tiesības uz šo apzīmējumu, nav apstiprināts ar lietā esošiem materiāliem un neatbilst patiesībai.

[2.1.1] Savu apgalvojumu par izmantošanu Latvijā prasītāja pamato ar AS „Laima" 2012.gada 20.februāra izziņu Nr.1.4 – 2/5, kurā norādīts, ka karameles „TEĀTRA" unificēta receptūra izveidota vismaz no 1952.gada (iespējams no 1939.g). Šis apgalvojums ir pašas ieinteresētās personas apgalvojums, kas nav apstiprināts ar objektīvu pierādījumu. Turklāt, no minētā apgalvojuma izriet tikai, ka karameles „TEĀTRA" unificēta receptūra izveidota vismaz no 1952.gada, tomēr nav norādīts, kas un kur izveidojis receptūru, kā arī nav norādīts, ka prasītāja – AS „Laima" jeb valsts ražošanas – tirdzniecības firma „Laima", kas nodibināta un reģistrēta tikai 1991.gada 30.augustā, sāka lietot preču zīmi „TEĀTRA" no 1952.gada.

[2.1.2] Prasības pieteikumā deklaratīvi norādīts, ka karameles ar nosaukumu „TEĀTRA" reklamētas tirdzniecībā Latvijā no 1999.gada. Tā pierādīšanai prasītāja iesniedz kopiju no prasītājas produkcijas sortimenta kataloga, kas tāpat kā prasītājas parakstītā izziņa nevar kalpot kā lietošanas pierādījums, jo nāk no pašas prasītājas un nav apstiprināti ar tādiem tiešiem pierādījumiem, kā preču pavadzīmes, veikalu un izplatītāju deklarācijas, reklāmas materiāli, kurus publiskoja neatkarīgas trešās personas, piemēram, avīzes, žurnāli, veikalu tīkla avīzes u.c.

[2.2] Patiesībā konfekšu „???????????" receptūru un pašu preču zīmi 1950.gadā izveidoja un sāka lietot fabrika „ROT FRONT", kuras tiesību pārņēmējs ir atbildētājs. Arī no prasītājas iesniegtajiem dokumentiem redzams, ka starptautiskās preču zīmes „???????????" (reģ.Nr.963517) bāzes reģistrācija ir Krievijas preču zīmes reģistrācija Nr.126793, kuras pieteikuma datums ir 1993.gada 30.septembris, reģistrācijas datums 1995.gada 31.maijs, kas ir krietni agrāk kā prasītājas norādītais preču zīmes „TEĀTRA" lietošanas uzsākšanas datums – 1999.gads vai pat 2006.gads.

[2.3] Preču zīmju tiesības iegūstamas labā ticībā.

Prasītāja, būdama atbildētāja konkurente, zināja, ka apstrīdētā preču zīme pieder atbildētājam, kuram saskaņā ar likumu bija lielākas tiesības to pieteikt un reģistrēt arī Latvijā. Tomēr prasītāja bez tiesiska pamata sāka lietot atbildētājam piederošas preču zīmes tulkojumu, atdarinājumu.

Preču zīme „???????????" nav vienīgā preču zīme, kuru prasītāja „ieguvusi" no citiem tiesību īpašniekiem. Starp šādām trešajām personām piederošajām preču zīmēm, kuru tulkojumus un grafisko elementu atveidojumus izmanto prasītāja, var minēt „????? ?????????", „?????", „???????????", „???????", „??????? ??????" u.c.

Tas, ka prasītāja piesavinājusies citai personai piederošas preču zīmes tulkojumu, nerada tiesības uz šo preču zīmi. Tas vairākkārt norādīts Latvijas Republikas Augstākās tiesas spriedumos, ka citas personas tiesību vai interešu pārkāpuma situācijā (delikta situācijā) esot, nekādas jaunas tiesības iegūt nevar (sk., piemēram, Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2007.–2008.gada apkopojums „Par tiesu praksi strīdos par tiesībām uz preču zīmi" 101.lpp.).

Tieši prasītājas rīcībā, piesavinoties preču zīmes un apstrīdot īstā tiesību īpašnieka tiesības, ir saskatāms negodprātīgs nolūks.

[2.4] TNS Latvija socioloģiskais pētījums veikts 2012.gadā un tas neilustrē situāciju 2008.gada 10.aprīlī, kad apstrīdētā preču zīme reģistrēta attiecībā uz Latviju. Tādēļ, vadoties no likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 8.panta pirmās daļas un 9.panta trešās daļas 4.punktu, pētījuma rezultāti nevar tikt ņemti vērā šajā lietā.

Turklāt, pētījuma rezultāti nav uzskatāmi par objektīviem un netendencioziem, jo pirms jautājuma „Kurš saldumu ražotājs, Jūsuprāt, ražo šīs konfektes?"" uzdošanas, respondentiem demonstrēts konfektes „TEĀTRA" iepakojuma attēls, kura centrā ir norādīts AS „Laima" logo, tādējādi tieši norādot atbildi uz uzdoto jautājumu.

Pat, ja ar aptauju prasītāja pierādītu, ka zīmes lietošanas dēļ patērētāji asociē zīmi „TEĀTRA" ar prasītāju, tas nevarētu būt pamats apgalvojumam, ka netaisni iegūtas mantas lietošanas dēļ, persona iegūst kādas īpašumtiesības uz šādu mantu.

[2.5] Prasītāja nav tiesīga pretendēt uz preču zīmes „TEĀTRA" īpašuma tiesībām, kas ir atbildētājam piederoša komercapzīmējuma „???????????" tiešs tulkojums un tai nav pamata atsaukties uz likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 8.panta pirmo un otro daļu un 9.panta trešās daļas 4.punktu, kas kā priekšnoteikumu normu piemērošanai paredz godprātīgu tiesību iegūšanu un lietošanu.

Atbildētājs, būdams preču zīmes „???????????" īpašnieks, izlietojot savas tiesības un iesniedzot pieteikumu preču zīmes starptautiskai reģistrācijai, nevar rīkoties negodprātīgi, tādēļ atsauce uz likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 6.panta otro daļu nav pamatota.

[3] Prasītāja pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja, pamatojoties uz tajā norādīto.

[3.1] Paskaidroja, ka no arhīva 2015.gada 12.februārī saņemta izziņa par AS „Laima" agrākajiem nosaukumiem. Faktiski tiek iesniegta identiska informācija, kas redzama internetā, bet šobrīd Valsts arhīvs apstiprinājis šos datus, norādot, kādā fondā tā glabājas.

[3.2] Saistībā ar to, ka atbildētājs vērsis tiesas uzmanību uz Latvijas PSR tautsaimniecības padomes pārtikas preču nozares pārvaldes degustācijas komisijas sanāksmes 1963.gada 22.maija protokola kopiju, kurai trūkst 2. – 4.lapa, norādīja, ka no arhīva pieprasīti dokumenti, kuros ir atsauce uz prasītāju un strīdus preču zīmi, tādēļ arhīvs sagatavojis šādus dokumentus. Nav lietderīgi iesniegt visu dokumentu, ja tikai daļa satur atsauces uz apstākļiem, kas pierādāmi, turklāt Valts arhīva dati ir publiski pieejami ikvienam interesentam.

[3.3] Par iesniegtajām pavadzīmēm un rēķiniem paskaidroja, ka prasītāja ir sagatavojusi vēstuli, iesniedzot 2014.gad 21.oktobra līgumu par dokumentu pievienošanu, kurā norādīts, ka prasītājas ģenerāldirektoram ir tiesības parakstīt dokumentus prasītājas un SIA „NP FOODS" vārdā. Prasītāja ar šiem dokumentiem, tai skaitā SIA „Rimi Latvia" un SIA „SKY Baltija" izziņām, vēlējās pierādīt, ka dažādiem veikaliem piegādātas konfektes ar strīdus apzīmējumu.

[3.4] Uzsvēra, ka atbildētājs nevarēja nezināt, ka preču zīmi godprātīgi lietojusi prasītāja un uzņēmums „Uzvara", ko apliecina arī kopijas no avīzēm.

[3.5] Norādīja, ka jāņem vērā atziņa, kas pausta Augstākās tiesas 2013.gada 29.novembra nolēmumā lietā Nr.PAC–0391/2013 par to, ka preču zīmēm ir teritoriāls raksturs. PSRS laikā izdoti dokumenti nav relevanti šajā lietā. Ja atbildētājs gribētu pierādīt savas agrākās tiesības, viņam jāceļ pretprasība par preču zīmes reģistrācijas atzīšanu par spēkā neesošu.

[3.6] Arhīvā atrastas vairākas uzņēmuma „Laima" reklāmas, kurās parādās apzīmējums „TEĀTRA". Ar dokumentiem nav vēlme pierādīt ilgstošu lietošanu, bet gan godprātīgu lietošanu arī pirms strīdus perioda. Prasītāja pārņemot uzņēmuma „Uzvara" saistības, pārņēmusi arī tiesības uz visu šī uzņēmuma intelektuālo īpašumu. Vērtējot atbildētāja pierādījumus par preču zīmes lietošanu Krievijā, arī prasītājai ir šādi pierādījumi par preču zīmes ilgstošu un godprātīgu lietošanu Latvijā.

[3.7] Par uzņēmuma „Uzvara" saņemtajām darbmašīnām un preču zīmes lietošanas uzsākšanu norādīja: tas, ka kāds uzņēmums PSRS laikā lietojis preču zīmi un kādam citam uzņēmumam iegādājies darbmašīnas, neliecina par tiesību uz preču zīmi nodošanu, jo PSRS pastāvēšanas laikā preču zīmes īpašniece bija valsts.

[3.8] Atsaucās uz Tiesu prakses apkopojumā par preču zīmēm ietvertajām WIPO ģenerālās asamblejas kopīgajām rekomendācijām, kas jāievēro, lai noteiktu plaši pazīstamās zīmes statusu. Norādīja, ka jāņem vērā preces mērķauditorija; karameļu ražošanas veids, kas ir sarežģīts, kuram nepieciešamas speciālas zināšanas un iekārtas; tas, ka karameles uzskatāmas par sezonālu preci uzglabāšanas īpatnību dēļ.

[3.9] Paskaidroja, ka prasības pieteikumam pievienotajā vēstulē, kurā norādītas valstis, ar kurām veikta tirdzniecība un pārdošanas apjomi, prasītāja sniegusi patiesu informāciju saskaņā ar grāmatvedības datiem. Vēstulē norādītajam ir papildus pierādījumi – sortimenta katalogi, veikalu vēstules, Valsts arhīva dokumenti un rēķini. Preču zīmes lietošanas ilgums un lietošanas apjoms ir pietiekams.

[3.10] Norādīja, ka SIA „Rimi Latvia" preču uzskaites īpatnību dēļ, tās sniegtajā vēstulē iekļauta tikai daļa no preču izplatīšanas apjoma.

[3.11] Uzskatīja, ka ar 2015.gada 2.februārī iesniegtajiem dokumentiem ir pierādīts, ka prasītāja ir tas pats uzņēmums, kas bija pirmskara un pēckara periodā. Uzsvēra, ka visi pierādījumi vērtējami kopsakarā, lai izvērtētu prasītājas nereģistrētās preču zīmes lietošanu tādā apmērā un tik ilgi, ka varētu notikt patērētāju maldināšana. Norādīja, ka parādoties atbildētāja preču zīmei Latvijā, var notikt patērētāju maldināšana, jo 31% patērētāju uzskata, ka preču zīme saistāma ar prasītāju. Preču zīme uzskatāma par plaši pazīstamu un ilgstoši lietotu, tai ir augsta atpazīstamība. Strīdus preču zīme tiek lietota attiecībā uz konfektēm vismaz no 1954.gada, bet arī 1938.gadā preču zīmju portfelī bija strīdus apzīmējums.

[4] Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina, uzturēja rakstveidā sniegtos paskaidrojumus. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 166.pantu nolasīja rakstveida paskaidrojumus.

[4.1] Uzsvēra, ka dokumentiem par preču zīmes lietošanu jābūt korektiem. Norādīja, ka Latvijas PSR tautsaimniecības padomes pārtikas preču nozares pārvaldes degustācijas komisijas sanāksmes 1963.gada 22.maija protokola kopija no arhīva satur 1. un 5.lapu, tajā trūkst 2. – 4.lapa, tādēļ ir pamats domāt, ka prasītāja noklusē informāciju.

[4.2] Preču pavadzīmju, ko izrakstījis uzņēmums SIA „NP FOODS", kopijas apliecinājusi prasītāja, neievērojot, ka tās izrakstījis cits uzņēmums.

[4.3] Visas pavadzīmes no lietas 3.sējuma 57.–138.lapai nav dokumenti, jo tie nesatur ne pārdevēja ne pircēja rekvizītus, tādēļ šiem dokumentiem nav juridiska spēka saskaņā ar Dokumentu juridiskā spēka likuma 6.panta pirmo daļu un Ministru kabineta 2003.gada 25.jūnija noteikumiem Nr.339, kas bija spēkā uz rēķinu izrakstīšanas brīdi.

[4.4] SIA „Rimi Latvia" 2014.gada 19.septembra izziņu Nr.0101392 parakstījusi persona, kuras pilnvarojums, kas apliecina tiesības sniegt šādu informāciju, nav pievienots. Pielikumā šai vēstulei pievienotā informācija par pārdošanas apjomiem nav parakstīta vai cauršūta kopā ar vēstuli – tas liek šaubīties par pielikumā sniegtās informācijas uzticamību.

[4.5] Lai arī lietā iesniegtie materiāli par preču zīmes izmantošanu neattiecas uz Latviju, ir pierādīts, ka kaimiņvalstī preču zīme ir reģistrēta 1993.gadā, zīme ir izstrādāta un izveidota, kā arī lietota pirms prasītājas preču zīmes.

[4.6] No atbildētāja paskaidrojumiem pievienotās Uzņēmumu reģistra izziņas izriet, ka prasītāja nav 1938.gada uzņēmuma „Laima" tiesību pārņēmēja.

[4.7] Nav nozīmes prasītājas iesniegtajiem materiāliem, kuru datums ir pēc 2008.gada 10.aprīļa, jo nepieciešams konstatēt prasītājas agrākās tiesības uz strīdus preču zīmi.

[4.8] No atbildētāja iesniegtajiem dokumentiem redzama iepriekšējo uzņēmumu pēctecība, tādēļ atbildētāja dokumentos iespējams konstatēt uzņēmuma tiesību pārņemšanu un pēctecību, kas nav konstatējams no prasītājas iesniegtajiem dokumentiem. Atbildētāja preču zīme ir spēkā Krievijā. 1950.gadā neviens cits uzņēmums neizmantoja strīdus apzīmējumu uz karamelēm.

Motīvu daļa

[5] Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudot un novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir daļēji apmierināma.

[5.1] Prasītājai pieder Latvijas Republikas Patentu valdē pieteikta un reģistrēta (pieteikuma datums – 2010.gada 20.decembris, reģistrācijas datums – 2011.gada 20.septembris) preču zīme „TEĀTRA" (fig.), reģistrācijas Nr.M 63 845. Tā reģistrēta 30.klases precēm – konditorejas izstrādājumi; konfektes; šokolāde un šokolādes izstrādājumi.

Prasītāja uzskata, ka tai pieder godprātīgi un ilgstoši lietota nereģistrēta vārdiska preču zīme „TEĀTRA", kuru prasītāja kā nereģistrētu preču zīmi saistībā ar konditorejas izstrādājumiem – konfektēm, lietojusi Latvijā jau vismaz kopš 1952.gada un tā kļuvusi plaši pazīstama Latvijas patērētāju vidū tieši saistībā ar prasītājas ražotajiem konditorejas izstrādājumiem.

[5.2] Atbildētājam pieder 2008.gada 10.aprīlī starptautiski reģistrēta figuratīvā preču zīme „???????????" (fig.), reģistrācijas Nr.WO 963 517, kas reģistrēta attiecībā uz 30.klases precēm – kafija, tēja, kakao, cukurs, rīsi, tapioka, sāgo, kafijas aizstājēji; milti un labības produkti; maizes un konditorejas izstrādājumi; saldējums; medus; melases sīrups; raugs, cepamais pulveris; sāls; sinepes; etiķis, garšvielu mērces; garšvielas; pārtikas ledus. Preču zīmes reģistrācija teritoriāli attiecināta uz Latviju.

[5.3] Starptautiskās reģistrācijas attiecinājums uz Latviju tiesisko seku ziņā ir pielīdzināms nacionālā kārtībā veiktai reģistrācijai un starptautisko reģistrāciju spēkā esamības un aizsardzības materiāltiesiskos pamatus pilnībā nosaka nacionālais likums (sk.Tiesu prakses apkopojuma „Par tiesu praksi strīdos par tiesībām uz preču zīmi", 2007./2008., 8., 10. lapā.)

[5.3.1] Likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 4.panta ceturtajā daļā noteikts, ka *komercdarbībā var lietot nereģistrētas preču zīmes. Preču zīmju aizsardzību bez to reģistrācijas vai ārpus tās regulē šā panta septītās daļas, šā likuma 8.panta un 9.panta trešās daļas 4.punkta noteikumi, kā arī citi normatīvie akti.*

Tiesa atzīst, ka no minētā, līdzīgi kā tas noteikts likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskas izcelsmes norādēm" 4.panta sestās daļas 1. un 2.punktā, izriet arī nereģistrētas preču zīmes īpašnieka tiesības aizliegt citām personām izmantot nereģistrētajai preču zīmei identiskus vai sajaucami līdzīgus apzīmējumus attiecībā uz identiskiem vai līdzīgiem pakalpojumiem, ja pastāv iespēja, ka attiecīgie patērētāji šo apzīmējumu sajauc ar preču zīmi vai uztver šo apzīmējumu kā tādu, kas saistīts ar preču zīmi.

[5.3.2] Likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 31.panta pirmajā daļā noteikts, ka *preču zīmes reģistrāciju ar tiesas spriedumu var atzīt par spēkā neesošu, ja reģistrētā preču zīme neatbilst šā likuma 3.panta noteikumiem vai ja pastāv (lietas izskatīšanas brīdī turpina pastāvēt) šā likuma 6., 7., 8. vai 9.panta noteikumos paredzētie pamatojumi zīmes atzīšanai par spēkā neesošu* un atbilstoši šīs normas ceturtajai daļai, *ja pastāv šā panta pirmajā daļā minētie nosacījumi, preču zīmes reģistrācija atzīstama par spēkā neesošu ar tās reģistrācijas dienu.*

Likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 9.panta trešās daļas 4.punktā noteikts, ka *preču zīmes reģistrāciju var atzīt par spēkā neesošu, arī pamatojoties uz to, ka cita persona pirms preču zīmes pieteikuma datuma (ņemot vērā arī tai piešķirto prioritātes datumu) ieguvusi Latvijā kādas citas tiesības, kuras ļauj aizliegt šīs preču zīmes lietošanu: citām rūpnieciskā īpašuma tiesībām, arī tiesībām, kas saistītas ar nereģistrētu preču zīmi vai citu apzīmējumu, kas lietots preču vai pakalpojumu atšķiršanai, arī domēna vārdu, ja nereģistrētā preču zīme, cits minētais apzīmējums vai domēna vārds pirms reģistrētās preču zīmes pieteikuma datuma (vai attiecīgi prioritātes datuma) godprātīgi lietots Latvijā komercdarbībā saistībā ar identiskām vai līdzīgām precēm vai pakalpojumiem tik ilgi un tādā apjomā, ka reģistrētās preču zīmes lietošana var maldināt patērētājus par attiecīgo preču vai pakalpojumu izcelsmi.*

[5.4] Starp pusēm nav strīda, ka figurālās preču zīmes „???????????" un „TEĀTRA" un tajās ietvertie vārdiskie apzīmējumi patērētāja uztverē ir sajaucami līdzīgi, kā arī prasītājas preces, uz kurām tā lietojusi nereģistrēto preču zīmi ir līdzīgas vai identiskas atbildētāja reģistrācijā ietvertajām precēm (sk.prasības pieteikumā 1.sējuma 9.lapā, atbildētāja iebildumos 1.sējuma 65.lapā, atbildētāja paskaidrojumos 1.sējuma 106.lapā). Līdz ar to tiesa atzīst, ka tai nav jāvērtē fakti, par kuriem starp pusēm nav strīda.

[5.5] Tiesa atzīst par pamatotu prasītājas argumentu, ka tai pieder godprātīgi un ilgstoši, vēl pirms atbildētājam piederošās starptautiskās preču zīmes un tās attiecinājuma uz Latviju reģistrēšanas, lietota nereģistrēta vārdiska preču zīme „TEĀTRA", kuru prasītāja kā nereģistrētu preču zīmi saistībā ar konditorejas izstrādājumiem – konfektēm, lietojusi Latvijā.

Pierādījumu pietiekamības vērtējums attiecībā uz strīda izskatīšanā būtisku faktisku un juridisku apstākļu noskaidrošanu ir tiesas kompetencē. Arī doktrīnā ir atzīts, ka pierādījumu pietiekamību nosaka nevis to skaits, forma, saturs vai citas pazīmes, bet gan tiesas pārliecība (sk.A.Līcis „Prasības tiesvedība un pierādījumi", TNA, 2003, 81.lpp.).

Tiesas ieskatā tādu lietošanu, kas ir bijusi pietiekami ilga un tādā apjomā, ka radījusi prasītājas nereģistrētās vārdiskās preču zīmes „TEĀTRA" atšķirtspēju, kā arī radījusi pamatu uzskatam, ka atbildētāja reģistrētās preču zīmes (saskaņā ar attiecinājumu) lietošana Latvijā varētu maldināt patērētājus par attiecīgo preču izcelsmi apstiprina tālāk norādītie pierādījumi savstarpējā kopsakarā.

Tas, ka šo pierādījumu klāstā ietilpst arī pašas prasītājas sastādīti dokumenti, uz kuriem paskaidrojumos norādījis atbildētājs, nerada pamatu tiesai tos neatzīt par pierādījumiem (sk.Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu), jo tiesas ieskatā tos, lai arī netieši, tomēr pietiekami apstiprina citi prasītājas iesniegtie pierādījumi.

[5.5.1] Viens no pierādījumiem ir AS „Laima" izziņa par karameles „TEĀTRA" receptūras izveidi vismaz 1952.gadā (iespējams 1939.g) un grāmatvedības datiem par valstīm, kurās tirgotas karameles „TEĀTRA" produkti, krājumiem, klientu skaitu laika periodā no 2005.gada līdz 2011.gadam (sk.1.sējuma 27. – 29 lapā).

Tiesa ņem vērā to, ka pierādījumu iesniegšana par periodu pirms otrā pasaules kara, tas ir 1939.gadu, ir apgrūtināta. Taču faktu, ka nereģistrēta preču zīme ir izmantota Latvijā jau kopš 1939.gada uz konditorejas izstrādājumiem – šokolādi, apstiprina AS „Laima" reklāma laikrakstā „Jaunākās ziņas" 1938.gada 11.martā (sk.3.sējuma 139.lapā). Saskaņā ar prasītāja pārstāvja norādīto, pierādījums ir iegūts no Valsts arhīva, līdz ar ko tiesai nav pamata apšaubīt pierādījuma ticamību.

Savukārt to, ka nereģistrētā preču zīme vēsturiski ir izmantota Latvijā un to, ka prasītāja ir pēctecīgi no vēsturiskajām izmantotājām pārņēmusi intelektuālā īpašuma tiesības uz attiecīgo preču zīmi apstiprina Latvijas valsts arhīva izziņas (sk.4.sējuma 19. – 25., 32. – 38.lapā) kopsakarā ar publikācijām, atskaites kalkulāciju, protokoliem, protokolu pavēlēm, statūtu papildinājumiem, izziņām (sk.1.sējuma 109. – 134.lapā, 3.sējuma 30. – 34., 56.lapā, 4.sējuma 26., 27., 29. – 31., 40. – 44.lapā). Minētie pierādījumi kopsakarā apstiprina, ka prasītāja lietā ir vēsturiskās AS „Laima" un uzņēmuma „Uzvara" tiesību, to skaitā intelektuālā īpašuma tiesību, pārņēmēja.

Tas, ka Latvijas PSR Tautsaimniecības padomes Pārtikas preču nozares pārvaldes degustācijas komisijas sanāksmes 1963.gada 22.maija protokolam iesniegta 1. un 5.lapa, pats par sevi tiesas ieskatā nerada pamatu uzskatīt, ka dokuments iesniegts nekorekti jeb prasītājas nolūks būtu kaut ko slēpt. Kā to izskaidroja prasītājas pārstāvis, tad no arhīva pieprasīti tie dokumenti vai to daļas, kuros ir atsauce uz prasītāju un strīdus preču zīmi, nav lietderīgi iesniegt visu dokumentu, ja tikai daļa satur atsauces uz apstākļiem, kas pierādāmi, turklāt Valts arhīva dati ir publiski pieejami ikvienam interesentam.

Lietā nav pierādījumi, kas radītu pamatu apšaubīt prasītājas pārstāvja paskaidrojumu patiesumu, tādēļ tiesa atbildētāja iebildumus šim protokolam atzīst par nepamatotiem.

[5.5.2] Prasītājas produkcijas katalogi 1999., 2000., 2001., 2002., 2005., 2006. – 2007., 2008. (sk.1.sējuma 30. – 56.lapā), pavadzīmes un rēķini par laika periodu no 2005.gada līdz 2008.gadam un arī vēlāk (sk.3.sējuma 57. – 75., 77., 79. – 138.lapā), tirgotāju izziņas no kurām izriet, ka prasītājas prece – konfektes „TEĀTRA" tirgotas SIA „Saldumu tirdzniecība" veikalos no 2002.gada, SKY veikalos no 2007.gada, RIMI – 2004., 2005., 2007.gadā (sk.3.sējuma 55., 148., 149. – 150.lapā) apstiprina, ka prasītājas ražoto un tirdzniecības vietās tirgoto preču klāstā ilgstoši un pietiekami ilgi pirms atbildētāja starptautiskās preču zīmes attiecinājuma uz Latviju reģistrācijas ir bijuši konditorejas izstrādājumi – konfektes „TEĀTRA".

Atbildētāja iebildumi tam, ka preču pavadzīmes izrakstījis cits uzņēmums, bet apliecinājusi prasītāja, nerada pamatu uzskatam, ka preces nebūtu bijušas tirdzniecībā un pieejamas patērētājiem. Kā to izskaidrojusi un atbilstoši pavadzīmēs norādītajam pamatojusi prasītāja (sk.3.sējuma 170. – 171.lapā), tad preču nosūtītāja un piegādātāja sākotnēji ir prasītāja, bet vēlāk prasītājas preces izplatīt sāka cits uzņēmums. Savukārt rekvizītu trūkums izskaidrots ar to, ka dokumenti izdrukāti no grāmatvedības datu bāzes. Tā kā dokumentu kopuma atbilstību apliecinājusi uzņēmuma amatpersona (sk.138.lapas otrā pusē), tiesai nav pamata uzskatīt, ka tās neatbilstu grāmatvedības datu bāzē esošajiem.

Atbildētāja iebildumus SIA „Rimi Latvia" amatpersonas pilnvarojumam un tam, ka dati ir vēstules pielikumā, tiesa vērtē kā formālus un atbildētāja pieņēmumos balstītus, jo atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas liktu apšaubīt attiecīgās vēstules un tās pielikuma ticamību.

[5.6] Saskaņā ar likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 8.panta pirmo daļu preču zīmes reģistrāciju var atzīt par spēkā neesošu, ja šajā preču zīmē sajaucami atveidota, imitēta, tulkota vai transliterēta tāda preču zīme, kas pirms apstrīdētās preču zīmes reģistrācijas pieteikuma datuma ir bijusi Latvijā plaši pazīstama preču zīme attiecībā uz identiskām vai līdzīgām precēm vai pakalpojumiem. Minētās normas otrajā un trešajā daļā paredzēts, ka papildus šā panta pirmās daļas noteikumiem preču zīmes reģistrāciju var atteikt vai atzīt par spēkā neesošu arī tad, ja preces vai pakalpojumi, kuriem pieteikta šīs zīmes reģistrācija, nav līdzīgi Latvijā plaši pazīstamas preču zīmes precēm vai pakalpojumiem, bet ar nosacījumu, ka pieteiktās (apstrīdētās) preču zīmes lietošanu saistībā ar šīm precēm vai pakalpojumiem patērētāji var uztvert kā norādi uz saistību starp šīm precēm vai pakalpojumiem un plaši pazīstamas preču zīmes īpašnieku un ka šāda lietošana var kaitēt plaši pazīstamas preču zīmes īpašnieka interesēm; nosakot, vai preču zīme ir plaši pazīstama, ņem vērā šīs preču zīmes pazīstamību attiecīgajā patērētāju lokā, arī tādu pazīstamību Latvijā, kas radusies reklāmas pasākumu rezultātā vai citu tās popularitāti veicinošu apstākļu dēļ.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2007./2008.gada tiesu prakses apkopojumā „Par tiesu praksi strīdos par tiesībām uz preču zīmi" ir norādīts, ka plaši pazīstamu preču zīmi (Eiropas Savienības tiesību aktos tādu sauc arī par preču zīmi ar augstu jeb labu reputāciju) var aizsargāt bez reģistrācijas, kā arī ārpus konkrētas reģistrācijas robežām.

Tiesu prakses apkopojumā Augstākā tiesa ir norādījusi atsauci uz WIPO Ģenerālās asamblejas Kopīgām rekomendācijām par plaši pazīstamu zīmju aizsardzības noteikumiem, saskaņā ar kurām vērtējamie faktori ir jebkuri apstākļi, no kuriem var secināt, vai zīme ir vai nav plaši pazīstama, bet it sevišķi: – zīmes atpazīstamības pakāpe attiecīgajā sabiedrības daļā; – zīmes jebkādas lietošanas ilgums, apjoms un ģeogrāfiskais areāls; – zīmes jebkādu veicināšanas pasākumu ilgums, apjoms un ģeogrāfiskais areāls; – zīmes reģistrāciju vai reģistrācijas pieteikumu pastāvēšanas ilgums un ģeogrāfiskais areāls; – zīmes tiesību sekmīgas īstenošanas fakti; – vērtība, kāda saistīta ar šo zīmi. „Attiecīgā sabiedrības daļa", kurā vērtējama zīmes atpazīstamības pakāpe, saskaņā ar Kopīgajām rekomendācijām ir 1) faktiskie un/vai potenciālie attiecīgo preču/pakalpojumu patērētāji; 2) tā paša tipa preču/pakalpojumu izplatīšanā iesaistītās personas; 3) biznesa aprindas, kas nodarbojas ar šā tipa precēm/pakalpojumiem. Zīme atzīstama par plaši pazīstamu, ja vismaz viena no minētajām grupām to uzskata par plaši pazīstamu (sk.Tiesu prakses apkopojuma „Par tiesu praksi strīdos par tiesībām uz preču zīmi", 2007./2008., 80. – 81.lapā.).

Izvērtējot lietā esošo pierādījumu kopumu, tiesa secina, ka ar to nav pietiekami, lai atzītu prasītājas nereģistrēto preču zīmi „TEĀTRA" par plaši pazīstamu.

Tiesas ieskatā no prasītājas iesniegtajiem preču katalogiem nav konstatējams tāds reklāmas apjoms, kas varētu liecināt par plašo pazīstamību.

Tiesa atzīst par pamatotiem atbildētāja iebildumus, kas izteikti 2012.gada 16.februāra pētījumam, jo anketā iekļautais prasītājas ražotās konfektes attēls ir uzvedinošs un pētījums neattiecas uz laiku pirms apstrīdētā attiecinājuma reģistrēšanas.

Cita objektīva aptauja, kas būtu veikta starp patērētājiem, preču izplatīšanā iesaistītām personām vai attiecīgā biznesa pārstāvjiem nav iesniegta.

Tāpēc tiesas ieskatā nav pamata secinājumam par prasītājas nereģistrētās preču zīmes „TEĀTRA" plašo pazīstamību.

[5.7] Vērtējot atbildētāja reģistrācijā ietvertās preces, tiesa atzīst, ka tās ne visas ir līdzīgas prasītājas precēm, kuru apzīmēšanai tikusi lietota nereģistrētā vārdiskā preču zīme „TEĀTRA".

Prasītāja nereģistrēto preču zīmi izmantojusi konfektēm, kas to plašākajā nozīmē ir konditorejas izstrādājumi.

Konditorejas izstrādājumi ir miltu un cukurotie izstrādājumi ar lielu ogļhidrātu daudzumu, patīkamu garšu un augstu enerģētisko vērtību. Atkarībā no izejvielu veida un gatavošanas tehnoloģijas izšķir cukurotos un miltu konditorejas izstrādājumus. Cukurotie konditorejas izstrādājumi ir konfektes, dražejas, īrisi, halva, marcipāns, šokolāde, augļu un ogu izstrādājumi (ievārījumi, marmelādes, sukādes, pastilas). Miltu konditorejas izstrādājumi ir cepumi, kēksi, kūkas, tortes, vafeles u.c. (sk.Akadēmisko terminu datu bāzi http://termini.lza.lv/term.php).

Ievērojot minēto skaidrojumu, tiesa atzīst, ka konfektes, šokolāde un šokolādes izstrādājumi ietilpst konditorejas izstrādājumos un līdz ar to ir pamats secināt, ka šīs preces ir līdzīgas.

Taču tiesai nav pamata uzskatīt, ka konditorejas izstrādājumi būtu līdzīgi citām 30.klasē ietilpstošajām precēm, kurām reģistrēta atbildētāja preču zīme, tas ir, kafija, tēja, kakao, cukurs, rīsi, tapioka, sāgo, kafijas aizstājēji; milti un labības produkti; maizes izstrādājumi; saldējums; medus; melases sīrups; raugs, cepamais pulveris; sāls; sinepes; etiķis, garšvielu mērces; garšvielas; pārtikas ledus.

Tā kā nav konstatēta pietiekama šo citu preču līdzība konditorejas izstrādājumiem, tiesa atzīst, ka nepastāv pamats atbildētājas preču zīmes reģistrācijas attiecinājuma atzīšanai par spēkā neesošu daļā, kas attiecas uz iepriekš norādītajām pārējām precēm, kas nav konditorejas izstrādājumi.

[5.8] Likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 6.panta otrajā daļā noteikts, ka *preču zīmes reģistrāciju var atzīt par spēkā neesošu, ja preču zīmes reģistrācijas pieteikums iesniegts ar acīmredzami negodprātīgu nolūku.*

Tiesa atzīst, ka ir pamats uzskatam, ka atbildētājs starptautiskās preču zīmes attiecinājumu uz Latviju ir reģistrējis ar acīmredzami negodprātīgu nolūku.

Tiesa secina, ka atbildētāja iesniegtie pierādījumi, kas attiecas uz Krievijas teritoriju, kā arī uz laiku, kad pastāvēja PSRS, neattiecas uz Latvijas teritoriju, nepierāda, ka atbildētājs (vai persona, kuras tiesības pārņēmis atbildētājs) būtu Latvijas teritorijā godprātīgi ieguvis tādas intelektuālā īpašuma tiesības, kas būtu prioritāras attiecībā uz prasītājas nereģistrētās preču zīmes tiesībām un tāpēc nevar radīt pamatu secinājumam, ka atbildētāja starptautiskās preču zīmes attiecinājums ir reģistrēts godprātīgi.

[5.8.1] Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2007./2008.gada tiesu prakses apkopojumā „Par tiesu praksi strīdos par tiesībām uz preču zīmi" norādīts, kādi apstākļi var liecināt par negodprātību, tai skaitā, ja preču zīmes pieteicējs zināja vai tam vajadzēja zināt, ka attiecīgā preču zīme šai pašā vai citā valstī pieder citai personai vai ka citai personai acīmredzami ir pamatotākas tiesības uz šādas zīmes pieteikšanu, reģistrāciju un attiecīgi iegūto izņēmuma tiesību izmantošanu savas komercdarbības nodrošināšanai un veicināšanai; ja attiecīgā preču zīme ir Latvijā plaši pazīstamas preču zīmes nepārprotams atveidojums, imitācija, tulkojums vai transliterācija, pat tad, ja apstrīdētā zīme ir pieteikta reģistrācijai citām precēm vai pakalpojumiem, nevis tām precēm vai pakalpojumiem, saistībā ar kuriem lieto plaši pazīstamo preču zīmi.

Minētais saskan arī ar Eiropas Kopienu tiesas nospriesto, uz ko pamatoti norādījusi prasītāja, tas ir, *lai novērtētu pieteikuma iesniedzēja ļaunticības*

pastāvēšanu Regulas Nr.40/94 51. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē, valsts tiesai ir jāņem vērā visi faktori, kuriem ir nozīme izskatāmajā lietā un kuri pastāvēja brīdī, kad tika iesniegts pieteikums par apzīmējuma reģistrāciju par Kopienas preču zīmi, it īpaši: – apstāklis, ka pieteikuma iesniedzējs zināja vai tam bija jāzina, ka trešā persona vismaz vienā dalībvalstī izmanto identisku vai līdzīgu apzīmējumu attiecībā uz identisku vai līdzīgu preci, kas var izraisīt sajaukšanas iespēju ar apzīmējumu, kura reģistrācija tiek lūgta; – pieteikuma iesniedzēja nodoms liegt šai trešai personai turpināt izmantot šādu apzīmējumu, kā arī – juridiskās aizsardzības apmērs, kāds ir trešās personas apzīmējumam un apzīmējumam, kura reģistrācija tiek lūgta (sk.Eiropas Kopienas tiesas 2009.gada 11.jūnija spriedumu lietā C – 529/07 *Chocoladenfabriken Lindt & Sprüngli AG* pret *Franz Hauswirth GmbH*).

Tiesa atzīst, ka par negodprātību liecina tas, ka atbildētāja nevarēja nezināt par to, ka prasītāja (tās priekšteces) savā komercdarbībā Latvijā vēsturiski ir godprātīgi izmantojusi un izmanto apzīmējumu „TEĀTRA" kā nereģistrētu preču zīmi.

Tiesa atzīst par nepamatotiem atbildētāja apsvērumus par to, ka citas valsts – PSRS pastāvēšanas laikā atbildētāja būtu ieguvusi tādas tiesības, kas radītu pamatu prasītājas rīcību vērtēt kā negodprātīgu. Tieši atbildētājs nevarēja nezināt, ka PSRS laikā attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības nebija uzskatāmas par juridiski piederošām kādai no prasītājas vai atbildētāja priekštecēm.

Atbildētājs neapstrīdēja prasītājas pārstāvja paskaidrojumus par to, ka PSRS pastāvēšanas laikā intelektuālā īpašuma tiesības uz preču zīmi piederēja valstij. Līdz ar ko tiesa atzīst: ja intelektuālā īpašuma tiesību uz preču zīmi lietoja abu pušu priekšteces, tad to lietošanā bija nodevusi valsts. Tas, ka viena no priekštecēm otrai piegādājusi iekārtas, tiesas ieskatā neko neliecina par preču zīmes piederību. Taču sadarbība un preču ražošana pēc vienādām jeb līdzīgām receptēm ar līdzīgiem nosaukumiem (par ko strīda nav) nepārprotami norāda, ka attiecīgās personas par to nevarēja nezināt.

Tiesa atzīst: savukārt tas, ka pēc PSRS sabrukšanas puses jeb to priekšteces, katra savas valsts teritorijā turpināja godprātīgi lietot attiecīgo preču zīmi, nedeva kādai no tām prioritāras tiesības uz preču zīmes lietošanu katras otras puses valsts teritorijā, tāpat kā nedeva tiesiskajām pēctecēm šādas tiesības.

Tiesa uzskata, ka atbildētāja tiesības, kas izriet no preču zīmju reģistrācijas Krievijā, nerada prioritāras tiesības uz preču zīmes lietošanu Latvijā. Tas izriet gan no likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 4.panta piektās daļas, kurā norādīts ar kādām preču zīmju reģistrācijām var nodrošināt izņēmuma tiesības uz preču zīmi Latvijā, gan no preču zīmju teritorialitātes principa.

Viena no svarīgām preču zīmju tiesību iezīmēm ir to konkrēti teritoriālais raksturs. (sk.Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2007./2008.gada tiesu prakses apkopojuma „Par tiesu praksi strīdos par tiesībām uz preču zīmi" 8.lpp.). Preču zīmju teritorialitātes principu nevar nezināt personas (puses un to priekšteces), kas savā darbībā izmanto preču zīmes.

Kā arī no minētā izriet, ka Krievijā reģistrētu preču zīmju darbības teritorija nevar būt Latvija un to īpašniekam nerodas preču zīmju tiesības Latvijā. Tāpēc atbildētāja atsaukšanās uz Krievijā reģistrētu intelektuālo īpašumu nevar radīt pamatu uzskatam, ka apstrīdētais attiecinājums uz Latviju reģistrēts godprātīgi.

[5.9] Ievērojot iepriekš motīvos izklāstīto, tiesa atzīst, ka atbilstoši likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 31.panta pirmajai daļai, 9.panta trešās daļas 4.punktam un 6.panta otrajai daļai, ir pamats atzīt par spēkā neesošu preču zīmes „??????????" /fig./ starptautiskās reģistrācijas Nr.WO 963 517 teritoriālo attiecinājumu uz Latviju no zīmes reģistrācijas dienas attiecībā uz konditorejas izstrādājumiem, tai skaitā, konfektēm, šokolādi, šokolādes izstrādājumiem.

[5.10] Ievērojot, ka ir pierādītas prasītājas nereģistrētās preču zīmes tiesības iepriekš minētajā apjomā, un ka atbildētāja reģistrētās preču zīmes attiecinājums uz Latviju tiek atzīts par spēkā neesošu, pastāv pamats secināt, ka prasītājai ir tiesības aizliegt atbildētājam lietot sajaucami līdzīgo apzīmējumu – preču zīmi „??????????" /fig./ (reģ.Nr.963517), kā arī zīmes, kas ir identiskas vai sajaucami līdzīgas prasītājas nereģistrētajai, bet agrāk lietotajai preču zīmei „TEĀTRA", kā arī šīs zīmes sajaucamu imitāciju, atveidojumu, transliterāciju vai tulkojumu bez prasītājas atļaujas attiecībā uz konditorejas izstrādājumiem, it īpaši, konfektēm.

Tiesa atzīst, ka prasītājas pieteiktais prasījums par izmantošanas aizlieguma noteikšanu atbilst likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 4.panta sestajā un astotajā daļā norādītajam.

Civilprocesa likuma 250.^{17}panta pirmās daļas 1.punktā ir norādīts, ka tiesa spriedumā var noteikt pārtraukt un aizliegt prettiesisku intelektuālā īpašuma tiesību objekta izmantošanu.

Savukārt, ievērojot prasības robežas (Civilprocesa likuma 192.pants) un to, ka apstrīdēts un atzīts par spēkā neesošu teritoriālais attiecinājums un prasījums par pienākuma uzlikšanu ir vērsts pret to, lai novērstu iespēju, ka atbildētājs var uzsākt apstrīdētās preču zīmes lietojumu Latvijā (sk.prasības papildinājumu 3.sējuma 28.lapā), tad arī atbildētājai uzliekamais pienākums galīgajā pienākumrīkojumā attiecināms tikai uz Latviju.

[5.11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1. un 3.punktam *tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi*.

Saskaņā ar lietā iesniegtajiem maksājumu dokumentiem (sk.1.sējuma 4., 5.lapā) prasītāja ir samaksājusi valsts nodevu par prasības iesniegšanu LVL 150, kas atbilst 213,43 *euro*, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus – LVL 3,30, kas atbilst 4,70 *euro*.

Saskaņā ar iesniegto rēķinu un maksājumu dokumentu (sk.3.sējuma 141., 144.lapā) prasītājai, atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, 129.panta ceturtajai daļai, 56.^{2}panta pirmās daļas 3.punkta prasībām, radušies tulkošanas izdevumi LVL 420, kas atbilst 597,61 *euro* par prasības pieteikuma tulkojuma sagatavošanu izsniegšanai atbildētājam, kura atrašanās vieta ir Krievijas Federācijā.

[5.12] Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta otrai daļai, *ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 3.punktu *izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu atlīdzināmi šo izdevumu faktiskajā apmērā*.

Tiesa konstatē, ka prasītāja prasību cita starpā pamatojusi ar prasības pieteikuma pielikumā Nr.4 un Nr.9 esošām izdrukām, kas ir svešvalodā. Lai iesniegtu pierādījumus atbilstoši Civilprocesa likuma noteikumiem, prasītājai radušies ar lietas vešanu saistītie izdevumi LVL 70 (sk.3.sējuma 140., 143.lapā), kas atbilst 99,60 *euro,* par prasības pieteikuma pielikumā Nr.4 un Nr.9 esošo izdruku tulkošanu atbilstoši Civilprocesa likuma 13.panta otrās daļas prasībām.

Kopā no atbildētāja par labu prasītājai piedzenamie tiesāšanās izdevumi ir 915,34 *euro* (213,43 + 4,70 + 597,61 + 99,60).

[5.13] Attiecībā uz tiem izdevumiem, kas saistīti ar prasītājas pārstāvja – patentpilnvarotā honorāra piedziņu, tiesa ņem vērā tālāk minēto.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/48/EK (2004.gada 29.aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu 14.pantā nostiprināts

vispārējs princips, tomēr nav detalizēti norādīti atlīdzināmo izdevumu noteikšanas kritēriji. Šādi kritēriji ir noteikti nacionālajās tiesībās.
Civilprocesa likuma 33.panta trešās daļas 1.punktā ir noteikts, ka *ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir izdevumi par advokātā palīdzību*.
Saskaņā ar Advokatūras likuma 4.panta pirmo daļu *par advokātiem var būt: 1) zvērināti advokāti, 2) zvērinātu advokātu palīgi, 3) Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņi, kuri ieguvuši advokāta kvalifikāciju kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm*. Advokatūras likuma 117.pants noteic, ka *zvērināti advokāti praktizē tieši un personiski*.
Prasītājas pārstāvim izsniegtā 2010.gada 7.janvāra pilnvaras (sk.lietas 1.sējuma 13.lapā) apstiprina, ka prasītāju pārstāv patentpilnvarotais /pers. B/.
Latvijas Zvērinātu advokātu padomes mājas lapā ietvertā informācija (http://www.advokatura.lv/?open=advokati&lang=lat) nesatur ziņas, ka patentpilnvarotais /pers. B/ būtu zvērināts advokāts vai zvērināta advokāta palīgs. Līdz ar to tiesa atzīst, ka patentpilnvarotā sniegto palīdzību nevar uzskatīt par advokāta palīdzību Civilprocesa likuma izpratnē, jo to nav sniedzis zvērināts advokāts vai zvērināta advokāta palīgs.
Saeima 2011.gada 21.jūlija ārkārtas sesijas septītajā sēdē, izskatot likumprojektu „Grozījumi Civilprocesa likumā" (Nr.15/Lp10) trešajā lasījumā, balsojumā neatbalstīja priekšlikumu, kas paredzēja ar lietas vešanu saistītos izdevumus atlīdzināt arī gadījumos, kad izdevumi radušies kvalificēta jurista palīdzības samaksai (pieejams: http://titania.saeima. lv/LIVS10/SaeimaLIVS10.nsf/webSasaiste?OpenView&restricttocategory=15/Lp10).
Tādējādi likumdevējs, noraidot minētos grozījumus, nepārprotami izteicis gribu neattiecināt jēdzienu „advokāts" uz juristiem, kas nav zvērināti advokāti.
Likumdevēja skaidri izteiktā Civilprocesa likuma 33.panta trešās daļas 1.punktā un 44.panta pirmās daļas 1.punktā ietvertā jēdziena „advokāts" attiecināšana tikai uz zvērinātiem advokātiem, izslēdz šā jēdziena tulkošanu paplašināti.
Persona var izvēlēties: vai nu saņemt juridisko palīdzību no advokāta un līdz ar to gadījumā, ja lieta tiek izšķirta tai par labu, saņemt attiecīgo izdevumu atlīdzinājumu no otras puses, vai arī saņemt juridisko palīdzību no personas, kura nav advokāts Civilprocesa likuma izpratnē, un tādējādi atteikties no iespējas saņemt šo izdevumu atlīdzinājumu (sk.Satversmes tiesas 2014.gada 7.februāra sprieduma lietā Nr.2013-04-01 28.punktu).
Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasītājas lūgums par patentpilnvarotā atlīdzības piedziņu ir noraidāms.
Iepriekš norādītajā veidā interpretējot tiesību normas par ar lietas vešanu saistīto izdevumu atlīdzību, tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu ir ņēmusi vērā judikatūras atziņas, kas ietvertas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 10.decembra spriedumā lietā Nr.C04311409, SKC – 175/2014.
[5.14] Ceļot prasības bija samaksāti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības celšanu LVL 3,30, kas atbilst 4,70 *euro*. Atbilstoši lietā esošajai izziņai patērētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem, ir 8,34 *euro*. Ievērojot Civilprocesa likuma 42.pantā ietverto principu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama starpība starp reāli patērētajiem un samaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem – 3,64 *euro*.

[5.15] Ievērojot Civilprocesa likuma 204[1].panta noteikumus nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Civillietu tiesu kolēģija, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 194., 204.[1]pantu,

nosprieda

prasību daļēji apmierināt.
atzīt par spēkā neesošu preču zīmes „???????????" /fig./ starptautiskās reģistrācijas Nr.WO 963 517 teritoriālo attiecinājumu uz Latviju no zīmes reģistrācijas dienas attiecībā uz konditorejas izstrādājumiem, tai skaitā, konfektēm, šokolādi, šokolādes izstrādājumiem.
Uzlikt par pienākumu atbildētājam pārtraukt un aizliegt Latvijā prettiesiski komercdarbībā izmantot preču zīmi „???????????" /fig./ (reģ.Nr.963517), kā arī zīmes, kas ir identiskas vai sajaucami līdzīgas prasītājas nereģistrētajai, bet agrāk lietotajai preču zīmei „TEĀTRA", kā arī šīs zīmes sajaucamu imitāciju, atveidojumu, transliterāciju vai tulkojumu bez prasītājas atļaujas attiecībā uz konditorejas izstrādājumiem, it īpaši, konfektēm.
Piedzīt no Krievijas uzņēmuma – atklātas akciju sabiedrības „ROT FRONT", reģistrācijas Nr.1027700042985, adrese 2.Novokuzneckij pereulok, d. 13/15, Maskava, RU–115184, Krievijas Federācija, par labu AS „Laima", reģistrācijas Nr.40003020441, juridiskā adrese Sporta iela 2, Rīga, Latvija, tiesāšanās izdevumus EUR 915,34 (deviņi simti piecpadsmit *euro*, 34 centi).
Noraidīt AS „Laima" lūgumu par patentpilnvarotā atlīdzības piedziņu.

Piedzīt no Krievijas uzņēmuma – atklātas akciju sabiedrības „ROT FRONT", reģistrācijas Nr.1027700042985, adrese 2.Novokuzneckij pereulok, d. 13/15, Maskava, RU–115184, Krievijas Federācija, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,64 (trīs *euro*, 64 centi).

Labprātīgas izpildes gadījumā maksājuma dokuments par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts ienākumos iesniedzams Rīgas apgabaltiesas kancelejā, lai netiktu uzsākta sprieduma piespiedu izpilde. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot šādus rekvizītus – saņēmējs: Tiesu administrācija, nodokļu maksātāja Nr.90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase; BIC kods: TRELLV22; konta Nr.LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķī jānorāda dati lietas identificēšanai (piemēram, procesa dalībnieka personas dati, lietas nosaukums, numurs vai tml.).
Noteikt spriedumam daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 27.aprīlī.

Tiesnese (paraksts) Dz.Balta